

EURO-MIDDELHAVSAFTALE
OM OPRETTELSE AF EN ASSOCIERING
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DETS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE
OG DEN LIBANESISKE REPUBLIK PÅ DEN ANDEN SIDE

KONGERIGET BELGIEN

KONGERIGET DANMARK

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND

DEN HELLENSKE REPUBLIK

KONGERIGET SPANIEN

DEN FRANSKE REPUBLIK

IRLAND

DEN ITALIENSKE REPUBLIK

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG

KONGERIGET NEDERLANDENE

REPUBLIKKEN ØSTRIG

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK

REPUBLIKKEN FINLAND

KONGERIGET SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND

kontraherende parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt "medlemsstaterne", og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB i det følgende benævnt "Fællesskabet",

på den ene side, og

DEN LIBANESISKE REPUBLIK i det følgende benævnt "Libanon",

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL den nære beliggenhed og den gensidige afhængighed, som de historiske forbindelser og fælles værdier har skabt mellem Fællesskabet, dets medlemsstater og Libanon,

SOM TAGER HENSYN TIL, at Fællesskabet, dets medlemsstater og Libanon ønsker at styrke disse bånd og etablere varige forbindelser på grundlag af gensidighed, solidaritet, partnerskab og fælles udvikling,

SOM TAGER HENSYN TIL den betydning, som parterne tillægger principperne i De Forenede Nationers pagt, særlig overholdelsen af menneskerettighederne, de demokratiske principper og de økonomiske friheder, som udgør selve grundlaget for associeringen,

SOM TAGER HENSYN TIL den seneste politiske og økonomiske udvikling både på det europæiske kontinent og i Mellemøsten og det deraf følgende fælles ansvar for stabilitet, sikkerhed og velfærd i Euro-Middelhavsregionen,

SOM TAGER HENSYN TIL betydningen for Fællesskabet og Libanon af frihandel som garanteret ved den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel af 1994 (GATT) og ved de andre multilaterale aftaler, der er knyttet til overenskomsten om oprettelse af WTO,

SOM TAGER HENSYN TIL forskellene i økonomisk og social udvikling mellem Libanon og Fællesskabet og behovet for at styrke processen for økonomisk og social udvikling i Libanon,

SOM BEKRÆFTER, at bestemmelserne i denne aftale, som henhører under anvendelsesområdet for tredje del, afsnit IV, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er bindende for Det Forenede Kongerige og Irland som særskilte kontraherende parter og ikke som part i Fællesskabet, indtil Det Forenede Kongerige eller Irland, alt efter tilfældet, meddeler Libanon, at det er blevet bundet som part i Fællesskabet i overensstemmelse med protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, som er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Det samme gælder Danmark i overensstemmelse med protokollen om Danmarks stilling, som er knyttet til nævnte traktater,

SOM ØNSKER til fulde at virkeliggøre målene for associeringen mellem dem ved at gennemføre de relevante bestemmelser i denne aftale for at nærme niveauerne for økonomisk og social udvikling i Fællesskabet og Libanon til hinanden,

SOM ER KLAR OVER betydningen af denne aftale, der bygger på interessefællesskab, gensidige indrømmelser, samarbejde og dialog,

SOM ØNSKER at udbygge en regelmæssig politisk dialog om bilaterale og internationale spørgsmål af fælles interesse,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet er rede til at yde støtte til Libanon til landets bestræbelser for økonomisk genrejsning, reform og tilpasning og med hensyn til den sociale udvikling,

SOM ØNSKER at etablere, opretholde og intensivere et samarbejde, understøttet af en regelmæssig dialog, på det økonomiske, videnskabelige, teknologiske, sociale, kulturelle og audiovisuelle område for at nå frem til en større gensidig forståelse,

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale kan skabe et klima, der kan befordre en udvidelse af deres indbyrdes økonomiske forbindelser, navnlig inden for handel og investering, som er grundlæggende for et heldigt udfald af programmet for økonomisk genopbygning og omstrukturering og teknologisk modernisering,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

ARTIKEL 1

1. Der oprettes en associering mellem Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og Libanon på den anden side.
2. Det er formålet med denne aftale:
 - a) at skabe passende rammer for den politiske dialog, som gør det muligt at styrke deres forbindelser på alle de områder, de skønner relevante i forbindelse med en sådan dialog
 - b) at fastsætte betingelserne for en gradvis liberalisering af udvekslingen af varer, tjenesteydelser og kapital
 - c) at udvide samhandelen og sikre et opsving i afbalancerede økonomiske og sociale forbindelser mellem parterne, især gennem dialog og samarbejde, for at fremme Libanon og det libanesiske folks udvikling og velstand
 - d) at fremme samarbejdet på det økonomiske, sociale, kulturelle og finansielle monetære område
 - e) at fremme samarbejdet på andre områder af gensidig interesse.

ARTIKEL 2

Forbindelserne mellem parterne samt alle bestemmelserne i denne aftale bygger på respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper, som de er stadfæstet i verdenserklæringen om menneskerettighederne, og som ligger til grund for deres interne og internationale politik og udgør et væsentligt element i denne aftale.

AFSNIT I

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

1. Der etableres en politisk dialog mellem parterne. Den gør det muligt at skabe varige solidaritetsforbindelser mellem parterne, som vil bidrage til velstand, stabilitet og sikkerhed i Middelhavsområdet og vil skabe et klima af forståelse og tolerance mellem kulturer.
2. Den politiske dialog og det politiske samarbejde skal bl.a.:
 - a) lette den indbyrdes tilnærmelse mellem parterne gennem en større gensidig forståelse og regelmæssig fastlæggelse af fælles holdninger til internationale spørgsmål af fælles interesse
 - b) sætte hver af parterne i stand til at tage hensyn til den anden parts stilling og interesser

- c) arbejde for en konsolidering af sikkerheden og stabiliteten i Middelhavsområdet og i Mellemøsten i særdeleshed
- d) fremme fælles initiativer.

ARTIKEL 4

Den politiske dialog vedrører alle emner, der er af fælles interesse for parterne, især forhold, der kan skabe garanti for fred og sikkerhed ved at støtte samarbejdsbestrebelse. Det tilstræbes også med dialogen at skabe nye former for samarbejde med sigte på fælles mål.

ARTIKEL 5

1. Den politiske dialog finder sted med jævnlige mellemrum og hver gang, det er nødvendigt, på følgende måde:
 - a) på ministerplan, hovedsagelig i Associeringsrådet
 - b) på højt embedsmandsplan mellem repræsentanter for Libanon på den ene side og for Rådets formandskab og Kommissionen på den anden side
 - c) ved fuldstændig udnyttelse af alle diplomatiske kanaler, herunder regelmæssige orienteringer foretaget af embedsmænd, konsultationer i forbindelse med internationale møder og kontakter mellem diplomatiske repræsentanter i tredjelande

d) på enhver anden måde, som kan bidrage til at intensivere denne dialog og gøre den mere effektiv.

2. Der etableres en politisk dialog mellem Europa-Parlamentet og det libanesiske parlament.

AFSNIT II

FRIE VAREBEVÆGELSER

GRUNDPRINCIPPER

ARTIKEL 6

Fællesskabet og Libanon opretter gradvis et frihandelsområde i en overgangsperiode af en varighed på højst tolv år begyndende på tidspunktet for denne aftales ikrafttræden i overensstemmelse med bestemmelserne i dette afsnit og med bestemmelserne i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel fra 1994 og de andre multilaterale aftaler om varehandel, der er bilagt overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO), i det følgende benævnt "GATT".

KAPITEL 1

INDUSTRIVARER

ARTIKEL 7

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på varer med oprindelse i Fællesskabet og Libanon henhørende under kapitel 25 til 97 i den kombinerede nomenklatur og den libanesiske toldtarif, med undtagelse af de varer, der er anført i bilag 1.

ARTIKEL 8

Varer med oprindelse i Libanon indføres i Fællesskabet uden told og afgifter med tilsvarende virkning.

ARTIKEL 9

1. Told og afgifter med tilsvarende virkning, der gælder for indførsel i Libanon af varer med oprindelse i Fællesskabet, afskaffes gradvis efter følgende tidsplan:
 - fem år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 88% af basistoldsatsen

- seks år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 76% af basistoldsatsen
- syv år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 64% af basistoldsatsen
- otte år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 52% af basistoldsatsen
- ni år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 40% af basistoldsatsen
- ti år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 28% af basistoldsatsen
- elleve år efter denne aftales ikrafttræden nedsættes hver told- og afgiftssats til 16% af basistoldsatsen
- tolv år efter aftalens ikrafttræden afskaffes resterende told og afgifter.

2. Hvis der opstår alvorlige vanskeligheder for en given vare, kan den gældende tidsplan i overensstemmelse med stk. 1 efter fælles aftale ændres af Associeringsudvalget, dog således at tidsplanen, for hvilken der er anmodet om en ændring, ikke kan forlænges for den pågældende vare ud over den maksimale overgangsperiode på tolv år. Hvis Associeringsudvalget ikke har truffet beslutning inden for 30 dage efter at være blevet gjort bekendt med Libanons anmodning om at ændre tidsplanen, kan Libanon midlertidigt suspendere tidsplanen for en periode på ikke over et år.

3. For hver berørt vare er den basistoldsats, der gradvis skal nedsættes som omhandlet i stk. 1, de satser, der er nævnt i artikel 19.

ARTIKEL 10

Bestemmelserne om afskaffelse af importtold finder også anvendelse på finanstold.

ARTIKEL 11

1. Libanon kan træffe ekstraordinære foranstaltninger af begrænset varighed, som afviger fra bestemmelserne i artikel 9 i form af forhøjet eller genindført told.
2. Disse foranstaltninger må kun vedrøre nye industrier og industrier i deres vorden eller sektorer, som undergår omstrukturering eller er udsat for alvorlige vanskeligheder, særlig når disse vanskeligheder forvolder alvorlige sociale problemer.
3. Den told ved indførsel i Libanon på varer med oprindelse i Fællesskabet, som indføres ved disse ekstraordinære foranstaltninger, må højst udgøre 25% ad valorem og skal omfatte et præferenceelement for varer med oprindelse i Fællesskabet. Den samlede værdi af importen af varer, som omfattes af disse foranstaltninger, må højst udgøre 20% af det årlige gennemsnit af den samlede import fra Fællesskabet af industrivarer i de sidste tre år, for hvilket der foreligger statistikker.

4. Disse foranstaltninger må højst anvendes i fem år, medmindre Associeringsudvalget tillader en længere varighed. De skal ophøre med at gælde senest på tidspunktet for udløbet af den maksimale overgangsperiode på tolv år.

5. Der må ikke indføres sådanne foranstaltninger for en vare, hvis der er forløbet mere end tre år siden afskaffelsen af al told og alle kvantitative restriktioner eller afgifter eller foranstaltninger med tilsvarende virkning for den pågældende vare.

6. Libanon underretter Associeringsudvalget om alle ekstraordinære foranstaltninger, det agter at træffe, og der afholdes på anmodning af Fællesskabet konsultationer om sådanne foranstaltninger og de berørte sektorer, før de bringes i anvendelse. Libanon forelægger, når det træffer sådanne foranstaltninger, Associeringsudvalget en tidsplan for afskaffelsen af den told, der er indført i henhold til denne artikel. Den pågældende told skal efter tidsplanen afvikles i lige store årlige rater begyndende senest ved udgangen af det andet år efter dens indførelse. Associeringsudvalget kan træffe afgørelse om en anden tidsplan.

7. Uanset bestemmelserne i stk. 4 kan Associeringsudvalget for at tage hensyn til vanskeligheder i forbindelse med etablering af nye industrier undtagelsesvis godkende foranstaltninger, som Libanon allerede har truffet i medfør af stk. 1, for en periode på højst tre år ud over overgangsperioden på 12 år.

KAPITEL 2

LANDBRUGSPRODUKTER, FISKERIVARER
OG FORARBEJDEDE LANDBRUGSPRODUKTER

ARTIKEL 12

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på varer med oprindelse i Fællesskabet og Libanon henhørende under kapitel 1 til 24 i den kombinerede nomenklatur og den libanesiske toldtarif, og på de varer, der er anført i bilag 1.

ARTIKEL 13

Fællesskabet og Libanon tilstræber gradvis en større liberalisering af deres handel med landbrugsprodukter, fiskerivarer og forarbejdede landbrugsprodukter af interesse for begge parter.

ARTIKEL 14

1. Landbrugsprodukter med oprindelse i Libanon, som er anført i protokol 1, omfattes ved indførsel i Fællesskabet af den i denne protokol fastsatte ordning.
2. Landbrugsprodukter med oprindelse i Fællesskabet, som er anført i protokol 2, omfattes ved indførsel i Libanon af den i denne protokol fastsatte ordning.

3. Handelen med forarbejdede landbrugsprodukter, der er omfattet af dette kapitel, omfattes af den i protokol 3 fastsatte ordning.

ARTIKEL 15

1. Fem år efter denne aftales ikrafttræden undersøger Fællesskabet og Libanon situationen for at fastslå, hvilke foranstaltninger Fællesskabet og Libanon skal anvende et år efter nybehandlingen af aftalen i overensstemmelse med målet i artikel 13.

2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 og under hensyntagen til handelen mellem parterne med landbrugsprodukter, fiskerivarer og forarbejdede landbrugsprodukter samt til disses særlige følsomhed undersøger Fællesskabet og Libanon i Associeringsrådet for hvert enkelt produkt løbende og på et ordnet grundlag og på basis af gensidighed muligheden for at give hinanden yderligere indrømmelser.

ARTIKEL 16

1. Hvis der indføres særlige bestemmelser som følge af anvendelsen af parternes landbrugspolitikker eller som følge af ændring i de gældende bestemmelser, eller hvis der sker ændring eller udvikling af bestemmelserne vedrørende anvendelsen af deres landbrugspolitikker, kan den berørte part for de deraf omfattede varer foretage en ændring af de i denne aftale fastsatte ordninger.

2. Den part, der foretager denne ændring, underretter associeringsudvalget herom. Efter anmodning fra den anden part mødes Associeringsudvalget for på passende vis at tage hensyn til den anden parts interesser.
3. Hvis Fællesskabet eller Libanon i medfør af stk. 1 ændrer den i denne aftale fastsatte ordning for så vidt angår landbrugsprodukter, indrømmer de for indførelserne af varer med oprindelse hos den anden part en begunstiggelse svarende til den, der er fastsat i denne aftale.
4. Ændringen af den i aftalen fastsatte ordning vil på den anden parts anmodning blive genstand for konsultationer i Associeringsrådet.

ARTIKEL 17

1. Begge parter accepterer at samarbejde om at mindske risikoen for svig i forbindelse med anvendelsen af handelsbestemmelserne i denne aftale.
2. Uanset andre bestemmelser i denne aftale indleder parterne, hvis en af dem finder, at der foreligger tilstrækkeligt bevis for svig, f.eks. i form af en betydelig stigning i den ene af parternes handel med varer med den anden part, som går ud over et niveau, der afspejler de økonomiske vilkår, såsom produktions- og eksportkapacitet, eller at der ikke ydes det fornødne samarbejde i forbindelse med den anden parts efterprøvning af oprindelsesbeviser, straks konsultationer for at finde en passende løsning. Indtil en sådan løsning foreligger, kan den berørte part træffe sådanne foranstaltninger, som den skønner nødvendige. De foranstaltninger, der medfører færrest forstyrrelser i denne aftales funktion, skal foretrækkes.

KAPITEL 3

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 18

1. Der må ved indførsel eller udførsel ikke indføres ny told eller nye afgifter med tilsvarende virkning i samhandelen mellem Fællesskabet og Libanon, og gældende told og afgifter ved denne aftales ikrafttræden må ikke forhøjes, medmindre andet er fastsat ved denne aftale.
2. Der må ikke indføres nye kvantitative importrestriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning i samhandelen mellem Fællesskabet og Libanon.
3. Kvantitative importrestriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, der anvendes i samhandelen mellem Libanon og Fællesskabet, afskaffes ved aftalens ikrafttræden.
4. Fællesskabet og Libanon anvender ved udførsel hverken told eller afgifter med tilsvarende virkning eller kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning.

ARTIKEL 19

1. For hver vare er basistoldsatsen, på grundlag af hvilken de successive nedsættelser som fastsat i artikel 9, stk. 1, skal foretages, den toldsats, der reelt anvendes over for Fællesskabet på dagen for afslutningen af forhandlingerne.

2. Hvis Libanon tiltræder WTO, er den toldsats, der reelt anvendes ved indførsel mellem parterne, den i WTO bundne sats eller en lavere sats, der reelt anvendes på datoen for tiltrædelsen. Hvis der efter tiltrædelsen af WTO anvendes en toldnedsættelse erga omnes, gælder den nedsatte sats.

3. Bestemmelsen i stk. 2 finder anvendelse på enhver toldnedsættelse erga omnes efter dagen for afslutningen af forhandlingerne.

4. Parterne meddeler hinanden deres respektive toldsatser, der var gældende på dagen for afslutningen af forhandlingerne.

ARTIKEL 20

Varer med oprindelse i Libanon er ved indførsel i Fællesskabet ikke omfattet af en gunstigere ordning end den, medlemsstaterne anvender indbyrdes.

ARTIKEL 21

1. Parterne afholder sig fra enhver foranstaltning eller intern praksis af fiskal art, der direkte eller indirekte bevirker en forskelsbehandling mellem varer fra en af parterne og lignende varer, der har oprindelse på den anden parts område.

2. Varer, der udføres til en af parternes område, må ikke ydes intern afgiftsgodtgørelse, der er højere end den afgift, de direkte eller indirekte er pålagt.

ARTIKEL 22

1. Denne aftale er ikke til hinder for opretholdelsen eller oprettelsen af toldunioner, frihandelsområder eller grænsetrafikordninger, for så vidt som disse ikke medfører ændring af den samhandelsordning, der er fastlagt ved denne aftale.

2. Der finder konsultationer sted mellem parterne i Associeringsudvalget om aftaler om oprettelse af sådanne toldunioner eller frihandelsområder og på anmodning om andre vigtige spørgsmål vedrørende deres respektive handelspolitik over for tredjelande. I tilfælde af, at et tredjeland tiltræder Fællesskabet, skal der i særdeleshed afholdes sådanne konsultationer for at sikre, at der tages hensyn til Fællesskabets og Libanons gensidige interesser som fastlagt i denne aftale.

ARTIKEL 23

Hvis en af parterne mener, at der i samhandelen med den anden part finder dumping sted ifølge de gældende internationale regler som omhandlet i artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) 1994 med dertil knyttet intern lovgivning, kan den træffe passende foranstaltninger over for denne praksis i overensstemmelse med WTO-aftalen om anvendelse af artikel VI i GATT 1994 med dertil knyttet intern lovgivning.

ARTIKEL 24

1. WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger finder uanset artikel 35 anvendelse mellem parterne.

2. Hvis en af parterne skønner, at der ydes subsidier i samhandelen med den anden part som omhandlet i artikel VI og XVI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) 1994 med dertil knyttet intern lovgivning, kan den, indtil de nødvendige regler, som omhandlet i artikel 35, stk. 2, er vedtaget, bringe passende foranstaltninger i anvendelse mod denne praksis i overensstemmelse med reglerne i WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger med dertil knyttet intern lovgivning.

ARTIKEL 25

1. Bestemmelserne i artikel XIX i GATT 1994 og WTO-aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og dertil knyttet intern lovgivning finder anvendelse mellem parterne.

2. Inden der anvendes beskyttelsesforanstaltninger som omhandlet i de internationale regler, meddeler den part, der agter at træffe sådanne foranstaltninger, Associeringsudvalget alle nødvendige oplysninger for at muliggøre en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Parterne indleder straks konsultationer i Associeringsudvalget med henblik på at finde en sådan løsning. Hvis parterne efter konsultationerne ikke er nået til enighed inden 30 dage efter indledningen af konsultationerne om en løsning til at undgå beskyttelsesforanstaltninger, kan den part, der agter at anvende beskyttelsesforanstaltninger, anvende bestemmelserne i artikel XIX i GATT 1994 og WTO-aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

3. Ved valget af beskyttelsesforanstaltninger i medfør af denne artikel foretrækker parterne sådanne, som medfører færrest forstyrrelser for virkeliggørelsen af denne aftales mål.
4. Beskyttelsesforanstaltningerne meddeles straks Associeringsudvalget og er dér genstand for periodiske drøftelser, navnlig med henblik på deres afskaffelse, så snart omstændighederne tillader det.

ARTIKEL 26

1. Hvis overholdelse af bestemmelserne i artikel 18, stk. 4, fører til
 - a) genudførelse til et tredjeland, over for hvilken den eksporterende part for den pågældende vare opretholder kvantitative eksportrestriktioner, udførselstold eller foranstaltninger eller afgifter med tilsvarende virkning, eller
 - b) alvorlig knaphed eller trussel om alvorlig knaphed på en vare af væsentlig betydning for den eksporterende part

og hvis ovennævnte situation giver eller kan give anledning til større vanskeligheder for den eksporterende part, kan denne træffe passende foranstaltninger på de betingelser og ifølge de procedurer, der er fastsat i stk. 2.

2. Vanskeligheder, som opstår i den situation, der er omhandlet i stk. 1, forelægges til undersøgelse i Associeringsudvalget. Associeringsudvalget træffer enhver formålstjenlig beslutning for at bringe vanskelighederne til ophør. Hvis det ikke inden 30 dage efter sagens indbringelse har truffet en sådan beslutning, kan den eksporterende part anvende passende foranstaltninger på eksporten af den pågældende vare. Foranstaltningerne må ikke være diskriminerende og afskaffes, når betingelserne for deres opretholdelse ikke længere er til stede.

ARTIKEL 27

Aftalen er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, beskyttelse af intellektuel ejendomsret, eller bestemmelser vedrørende guld og sølv og bevarelse af udtømmelige naturressourcer. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

ARTIKEL 28

Begrebet "produkter med oprindelsesstatus" med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i dette afsnit og ordningerne for administrativt samarbejde i forbindelse hermed er defineret i protokol 4.

ARTIKEL 29

Den kombinerede varenomenklatur anvendes til tarifering af varer ved indførsel i Fællesskabet. Den libanesiske toldtarif anvendes til tarifering af varer ved indførsel i Libanon.

AFSNIT III

ETABLERINGSRET OG LEVERING AF TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 30

1. Parterne yder med hensyn til etableringsret og levering af tjenesteydelser en behandling, der baseres på hver af parternes tilsagn og andre forpligtelser i henhold til den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS). Denne bestemmelse får virkning fra datoen for Libanons endelige tiltrædelse af WTO.
2. Libanon forpligter sig til at forelægge Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater en liste over forpligtelser vedrørende tjenesteydelser, som udarbejdes i overensstemmelse med artikel XX i GATS, så snart den er færdigbearbejdet.
3. Parterne forpligter sig til at overveje en udvikling af ovennævnte bestemmelser med sigte på indgåelse af en "økonomisk integrationsaftale" som defineret i artikel V i GATS.

4. Det i stk. 3 nævnte mål behandles første gang i Associeringsrådet senest et år efter denne aftales ikrafttræden.
5. Parterne afstår i tiden mellem denne aftales ikrafttræden og Libanons tiltrædelse af WTO fra at træffe foranstaltninger eller forholdsregler, som gør vilkårene for EF-leverandørers eller libanesiske leverandørers levering af tjenesteydelser mere diskriminerende end på datoen for denne aftales ikrafttræden.
6. I dette afsnit forstås ved:
 - a) en parts "tjenesteleverandør", en juridisk eller fysisk person, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse
 - b) "juridisk person", en virksomhed eller et datterselskab, der er oprettet i overensstemmelse med enten en medlemsstats eller Libanons lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedforretningssted er beliggende på henholdsvis Fællesskabets eller Libanons område. Når den juridiske person alene har sit vedtægtsmæssige hjemsted eller hovedkontor på enten Fællesskabets eller Libanons område, betragtes den ikke som en juridisk person fra Fællesskabet eller Libanon, medmindre dens drift har en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i enten en af medlemsstaterne eller Libanon
 - c) "datterselskab", en juridisk person, som faktisk kontrolleres af en anden juridisk person
 - d) "fysisk person", en person, der er statsborger enten i en af Fællesskabets medlemsstater eller Libanon i overensstemmelse med deres respektive nationale lovgivninger.

AFSNIT IV

BETALINGER, KAPITAL, KONKURRENCE
OG ANDRE ØKONOMISKE BESTEMMELSER

KAPITEL 1

LØBENDE BETALINGER OG KAPITALBEVÆGELSER

ARTIKEL 31

Inden for rammerne af denne aftales bestemmelser består der ingen restriktioner mellem Fællesskabet på den ene side og Libanon på den anden side for kapitalbevægelser og ingen forskelsbehandling begrundet i nationalitet eller parternes statsborgeres bopæl eller det sted, hvor kapitalen er investeret, jf. dog artikel 33 og 34.

ARTIKEL 32

Der er ingen restriktioner for løbende betalinger i forbindelse med varers, personers, tjenesteydelsers og kapitals bevægelser inden for rammerne af aftalen.

ARTIKEL 33

1. Med forbehold af andre bestemmelser i denne aftale og andre internationale forpligtelser for Fællesskabet og Libanon berører bestemmelserne i artikel 31 og 32 ikke anvendelsen af restriktioner, der består mellem dem på tidspunktet for denne aftales ikrafttræden, hvad angår kapitalbevægelser mellem dem, der har berøring til direkte investeringer, herunder i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers optagelse på kapitalmarkederne.
2. Overførsel til udlandet af investeringer i Libanon foretaget af EF-valutaindlændinge eller i Fællesskabet foretaget af libanesiske valutaindlændinge og overskud deraf berøres dog ikke.

ARTIKEL 34

Hvis en eller flere af Fællesskabets medlemsstater eller Libanon har alvorlige betalingsbalancevanskeligheder, eller der er en alvorlig trussel herom, kan Fællesskabet eller Libanon alt efter omstændighederne i overensstemmelse med de betingelser, der er fastlagt i henhold til GATT og artikel VIII og XIV i vedtægterne for Den Internationale Valutafond, vedtage restriktive foranstaltninger over for løbende betalinger, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige. Fællesskabet eller Libanon, alt efter omstændighederne, underretter straks den anden part herom og forelægger hurtigst muligt den anden part en tidsplan for ophævelsen af disse foranstaltninger.

KAPITEL 2

KONKURRENCEREGLER OG ANDRE ØKONOMISKE BESTEMMELSER

ARTIKEL 35

1. Følgende er uforeneligt med denne aftales rette funktion, i det omfang det kan påvirke samhandelen mellem Fællesskabet og Libanon:
 - a) alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, som har til formål eller følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen, som defineret i deres respektive lovgivning
 - b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på Fællesskabets eller Libanons område eller en væsentlig del heraf, som defineret i deres respektive lovgivning.
2. Parterne anvender deres respektive konkurrencelovgivning og udveksler oplysninger under hensyn til de begrænsninger, som fortrolighedskravet lægger. De nødvendige regler for samarbejdet om gennemførelse af stk. 1 vedtages af Associeringsrådet inden fem år efter aftalens ikrafttræden.

3. Hvis Fællesskabet eller Libanon finder, at en særlig praksis er forenelig med stk. 1, og hvis denne praksis påfører eller truer med at påføre den anden part alvorlig skade, kan det træffe passende foranstaltninger efter konsultation i Associeringsudvalget eller efter 30 arbejdsdage efter indbringelsen af sagen til konsultation.

ARTIKEL 36

Medlemsstaterne og Libanon tilpasser gradvis og med forbehold af de forpligtelser, der er indgået i medfør af GATT, eventuelle statslige handelsmonopoler, således at der ved udløbet af det femte år efter denne aftales ikrafttræden ikke består nogen forskelsbehandling af statsborgere i medlemsstaterne og Libanon med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår. Associeringsudvalget underrettes om sådanne foranstaltninger, der vedtages til virkeliggørelse af dette mål.

ARTIKEL 37

Hvad angår offentlige virksomheder og virksomheder, der er indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder, drager Associeringsrådet omsorg for, at der fra det femte år efter aftalens ikrafttræden ikke vedtages eller opretholdes nogen foranstaltninger, der kan forstyrre samhandelen mellem Fællesskabet og Libanon i et omfang, der virker til skade for parternes interesser. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at disse virksomheder de jure eller de facto kan udføre de opgaver, der er blevet dem tildelt.

ARTIKEL 38

1. Parterne sikrer i henhold til bestemmelserne i denne artikel og bilag 2 en tidssvarende og effektiv beskyttelse af intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med de højeste internationale standarder, herunder effektive midler til at gøre sådanne rettigheder gældende.
2. Gennemførelsen af denne artikel og bilag 2 undersøges af parterne med regelmæssige mellemrum. I tilfælde af vanskeligheder på området beskyttelse af intellektuel ejendomsret, som påvirker samhandelen, finder der hastekonsultationer sted efter anmodning fra en af parterne, for at der kan opnås gensidigt tilfredsstillende løsninger.

ARTIKEL 39

1. Parterne sætter sig som målsætning at foretage en gensidig og gradvis liberalisering af offentlige indkøbskontrakter.
2. Associeringsrådet træffer de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre bestemmelserne i stk. 1.

AFSNIT V

ØKONOMISK SAMARBEJDE OG SEKTORSAMARBEJDE

ARTIKEL 40

Mål

1. Parterne fastlægger sammen de nødvendige strategier og retningslinjer for gennemførelsen af samarbejdet på de i dette afsnit omhandlede områder.
2. Parterne forpligter sig til at styrke deres økonomiske samarbejde i deres gensidige interesse og i den partnerskabsånd, der præger denne aftale.
3. Formålet med det økonomiske samarbejde er at støtte Libanons indsats for bæredygtig økonomisk og social udvikling.

ARTIKEL 41

Anvendelsesområde

1. Samarbejdet rettes i første række mod aktivitetsområder, der er påvirket af interne begrænsninger og vanskeligheder eller berøres af processen for liberalisering af den libanesiske økonomi som helhed, særlig liberaliseringen af samhandelen mellem Libanon og Fællesskabet.

2. Samarbejdet rettes desuden i første række mod sektorer, der kan bidrage til at lette den gensidige tilnærmelse mellem Libanons og Fællesskabets økonomi, særlig sådanne, som er vækstfremmende og jobskabende.
3. En væsentlig komponent i realiseringen af samarbejdet på de forskellige områder af det økonomiske samarbejde er bevarelse af miljøet og den økologiske balance.
4. Parterne kan vedtage at udvide det økonomiske samarbejde til andre områder, der ikke er omfattet af bestemmelserne i dette afsnit.

ARTIKEL 42

Midler og retningslinjer

Det økonomiske samarbejde gennemføres navnlig ved hjælp af:

- a) en regelmæssig økonomisk dialog mellem parterne om alle områder inden for den makroøkonomiske politik
- b) regelmæssig udveksling af information og idéer på alle områder inden for samarbejdet, herunder møder mellem tjenestemænd og eksperter
- c) levering af rådgivning, fagkundskab og uddannelse
- d) gennemførelse af fælles projekter, f.eks. seminarer og workshops
- e) faglig, administrativ og forskriftsmæssig bistand
- f) formidling af information om samarbejdet.

ARTIKEL 43

Uddannelse

Samarbejdet sigter på:

- a) at indkredse midler til væsentligt at forbedre situationen inden for almen og faglig uddannelse, særlig erhvervsuddannelse
- b) at ansøre til, at der etableres stærke forbindelser mellem organer, der er specialiseret i fælles tiltag, og udveksling af erfaringer og knowhow, i hovedsagen ungdomsudvekslinger, udvekslinger mellem universiteter og andre lærestalter for således at nærme de to kulturer til hinanden
- c) at ansøre især kvinder til at søge uddannelse, herunder også tekniske og højere uddannelser og erhvervsuddannelse.

ARTIKEL 44

Videnskabeligt, teknisk og teknologisk samarbejde

Samarbejdet sigter på:

- a) at fremme etableringen af permanente forbindelser mellem de to parter forskersamfund, navnlig ved:
 - at give Libanon adgang til fællesskabsprogrammer for forskning og teknologisk udvikling i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne om tredjelandes deltagelse i disse programmer

- at inddrage Libanon i nettene for decentralt samarbejde
 - at fremme et samvirke mellem uddannelse og forskning
- b) at styrke forskningskapaciteten i Libanon og den teknologiske udvikling
- c) at stimulere den teknologiske innovation, overførsel af ny teknologi og udbredelse af know-how
- d) at undersøge, hvorledes Libanon kan deltage i de europæiske rammeprogrammer for forskning.

ARTIKEL 45

Miljø

1. Parterne tilskynder til samarbejde om at modvirke en forringelse af miljøet, at kontrollere forurening og sikre en rationel udnyttelse af naturressourcerne med henblik på en bæredygtig udvikling.
2. Samarbejdet fokuseres på:
- a) vandkvalitet i Middelhavet og kontrol med og forebyggelse af havforurening
 - b) forvaltning af affald, særlig giftigt affald
 - c) forsøling
 - d) miljøforvaltning af følsomme kystområder

- e) miljøuddannelse og -bevidstgørelse
- f) anvendelse af avancerede instrumenter til miljøforvaltning og -overvågning, særlig miljø-informationssystemet og undersøgelse af virkningerne på miljøet
- g) følgerne af industriudvikling for miljøet i almindelighed og sikkerhed ved industrianlæg i særdeleshed
- h) indvirkningerne af landbruget på jord- og vandkvaliteten
- i) jordbundsbevarelse
- j) rationel forvaltning af vandressourcerne
- k) fælles forsknings- og overvågningsaktiviteter samt programmer og projekter.

ARTIKEL 46

Industrisamarbejde

Samarbejdet sigter på:

- a) at tilskynde til samarbejde mellem erhvervsdrivende hos parterne, også i forbindelse med Libanons adgang til fællesskabsnettene for virksomhedssamarbejde

- b) at støtte bestræbelser for modernisering og omstrukturering af industrien, herunder landbrugsfødevarerindustrien, foretaget af den offentlige og private sektor i Libanon
- c) at anspore til skabelse af et gunstigt klima for privat initiativ med henblik på at stimulere og diversificere produktioner bestemt til det lokale marked og eksportmarkedet
- d) bedre at udnytte de menneskelige ressourcer og industripotentiallet i Libanon gennem en bedre udnyttelse af politikken for innovation, forskning og teknologisk udvikling
- e) at lette adgangen til kapitalmarkederne til finansiering af investeringer
- f) at tilskynde til udvikling af SMV'er, særlig ved:
 - at fremme kontakter mellem virksomheder, til dels gennem Fællesskabets netværk og med instrumenter for fremme af industrisamarbejde og -partnerskaber
 - at lette adgangen til kredit til finansiering af investeringer
 - at stille informations- og hjælpetjenester til rådighed
 - at forbedre de menneskelige ressourcer til at anspore til innovation og iværksætte projekter for erhvervsvirksomhed.

ARTIKEL 47

Fremme og beskyttelse af investeringer

1. Samarbejdet sigter på at øge strømmen af kapital, sagkundskab og teknologi til Libanon, bl.a. ved hjælp af:
 - a) passende midler til at indkredse investeringsmuligheder og kanaler for information om investeringsregler
 - b) formidling af information om europæiske investeringsordninger (faglig bistand, direkte finansiel støtte, skatteincitament, investeringsforsikring osv.) i forbindelse med investeringer i udlandet og forbedring af Libanons mulighed for at drage fordel af dem
 - c) undersøgelse af muligheden af oprettelse af joint ventures, særlig mellem små og mellemstore virksomheder, og eventuelt indgåelse af aftaler mellem medlemsstaterne og Libanon
 - d) mekanismer for tilskyndelse til og fremme af investeringer
 - e) juridiske rammer, som kan befordre investeringerne mellem de to parter, navnlig ved indgåelse af aftaler mellem Libanon og medlemsstaterne om beskyttelse af investeringer og eventuelt aftaler om undgåelse af dobbeltbeskatning.
2. Samarbejdet kan omfatte planlægning og gennemførelse af projekter til at demonstrere effektiv erhvervelse og anvendelse af basisteknologi, anvendelse af standarder, udvikling af menneskelige ressourcer og jobskabelse lokalt.

ARTIKEL 48

Samarbejde om standardisering og overensstemmelsesvurdering

Parterne samarbejder om:

- a) at mindske forskelle inden for standardisering, måling, kvalitetskontrol og overensstemmelsesvurdering
- b) at fortsætte med moderniseringen af libanesiske laboratorier
- c) at forhandle om aftaler om gensidig anerkendelse, så snart betingelserne herfor er opfyldt
- d) at styrke de libanesiske institutioner, der har ansvaret for standardisering, kvalitet og intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

ARTIKEL 49

Tilnærmelse af lovgivning

Parterne bestræber sig bedst muligt på at tilnærme deres respektive lovgivning til hinanden for at lette gennemførelsen af denne aftale.

ARTIKEL 50

Finansielle tjenesteydelser

Samarbejdet sigter på en tilnærmelse af fælles regler og standarder bl.a. med henblik på:

- a) udvikling af de finansielle markeder i Libanon
- b) en forbedring af regnskabs-, regnskabskontrol- og tilsynssystemerne, regulering af finansielle tjenesteydelser og finanskontrol i Libanon.

ARTIKEL 51

Landbrug og fiskeri

Samarbejdet sigter på:

- a) at støtte politik for diversificering af produktionen
- b) at nedbringe fødevareafhængigheden
- c) at fremme miljøvenligt landbrug

- d) at knytte nærmere forbindelser mellem virksomheder, grupperinger og erhvervsorganisationer hos de to parter
- e) at levere bistand og erhvervsuddannelse, at støtte landbrugsforskning, konsulentvirksomhed, landbrugsuddannelse og teknisk uddannelse af personale i landbrugssektoren
- f) at harmonisere standarder for dyre- og plantesundhed
- g) at støtte integreret udvikling af landdistrikter, herunder forbedring af basisservice og udvikling af tilknyttet erhvervsvirksomhed, særlig i regioner, der berøres af udryddelsen af ulovlige afgrøder
- h) samarbejde mellem landdistrikter, udveksling af erfaringer og knowhow om udvikling af landdistrikter.
- i) at udvikle havfiskeri og akvakultur
- j) at udvikle emballerings-, oplagrings- og markedsføringsteknikker og forbedre distributionskanaler
- k) at udvikle landbrugsvandressourcerne
- l) at udvikle skovsektoren, særlig med hensyn til genbeplantning med skov, forebyggelse af skovbrande, skovgræsning og bekæmpelse af ørkendannelse
- m) at øge landbrugsmekaniseringen og fremme landbrugsservicekooperativer
- n) at styrke landbrugskreditsystemet.

ARTIKEL 52

Transport

Samarbejdet sigter på:

- a) at omstrukturere og modernisere vej-, jernbane-, havne- og lufthavnsinfrastruktur i relation til de store transeuropæiske samfærdselsveje af fælles interesse
- b) at fastlægge og anvende driftsstandarder af samme art som dem, der gælder i Fællesskabet
- c) at bringe det tekniske udstyr på linje med EF-standarderne for multimodal transport, containertrafik og omladning
- d) at forbedre vej-, sø- og multimodal transit og forvaltningen af havne, lufthavne, sø- og luftfartskontrollen, jernbaner og navigationshjælpemidler
- e) omorganisere og omstrukturere massetransportsektoren, herunder offentlig transport.

ARTIKEL 53

Informationssamfundet og telekommunikation

1. Parterne anerkender, at informations- og telekommunikationsteknologi indtager en central plads i det moderne samfund, er af vital betydning for økonomisk og social udvikling og en hjørnesten i det spirende informationssamfund.

2. Samarbejdet på dette område fokuserer på:
 - a) en dialog om de forskellige aspekter af informationsfundet, herunder telekommunikationspolitik
 - b) udveksling af oplysninger om og faglig bistand i forbindelse med reguleringsanliggender, standardisering, overensstemmelsesprøvning og -certificering inden for informationsteknologi og telekommunikationsteknologi
 - c) udbredelse af ny information og telekommunikationsteknologi og opgraderede faciliteter til avanceret kommunikation, informationstjenester og -teknologi
 - d) fremme og gennemførelse af fælles projekter inden for forskning, teknisk udvikling og industrielle applikationer inden for informationsteknologi, kommunikation, telematik og informationsfundet
 - e) libanesiske organisationers deltagelse i pilotprojekter og europæiske programmer inden for fastlagte rammer
 - f) sammenkobling og interoperabilitet mellem Fællesskabets og Libanons telematiknet og -tjenester
 - g) en dialog om forskriftssamarbejdet om internationale tjenester, herunder aspekter vedrørende databeskyttelse og privatlivets fred.

ARTIKEL 54

Energi

Samarbejdet rettes mod:

- a) fremme af vedvarende energikilder
- b) fremme af energibesparelser og energieffektivitet
- c) anvendt forskning vedrørende net af databanker mellem erhvervsdrivende og samfundsgrupper hos de to parter
- d) støtte af modernisering og udvikling af energinet og deres sammenkobling med Fællesskabets net.

ARTIKEL 55

Turisme

Samarbejdet rettes mod:

- a) at fremme investeringer i turisme
- b) at forbedre viden om turistindustrien og sikre bedre indbyrdes sammenhæng mellem politikker, der påvirker turisme

- c) at fremme en god sæsonspredning af turismen
- d) at fremhæve betydningen af kulturarven for turismen
- e) at sikre et passende samvirke mellem turisme og miljø
- f) at gøre turisterhvervet mere konkurrencedygtigt gennem støtte til højere standarder og øget professionalisme.
- g) at øge informationsstrømmen
- h) at intensivere uddannelsestiltagene inden for hotelledelse og -administration og uddannelse inden for andre hotelfag
- i) at tilrettelægge udveksling af erfaringer for at sikre en afbalanceret, bæredygtig udvikling af turismen, navnlig gennem informationsudveksling, udstillinger, kongresser og publikationer om turisme.

ARTIKEL 56

Toldsamarbejde

1. Parterne udbygger todsamarbejdet for at garantere overholdelsen af handelsbestemmelserne. Med henblik herpå etablerer de en dialog om toldspørgsmål.
2. Samarbejdet fokuserer navnlig følgende på:
 - a) forenkling af kontrol og toldprocedurer for toldklarering af varer

- b) muligheden af sammenkobling af Fællesskabets og Libanons forsendelsessystemer
- c) informationsudveksling mellem eksperter og erhvervsuddannelse
- d) eventuelt faglig bistand.

3. Uden at dette berører andre former for samarbejde, som er omhandlet i denne aftale, navnlig vedrørende bekæmpelse af narkotikamisbrug og hvidvaskning af penge, yder parternes administrative myndigheder hinanden gensidig bistand efter bestemmelserne i protokol 5.

ARTIKEL 57

Samarbejde på det statistiske område

Samarbejdet sigter på en harmonisering af de af parterne anvendte metoder og på udnyttelse af data, herunder ved hjælp af databanker, vedrørende alle områder, der er omfattet af denne aftale, når de egner sig til statistisk behandling.

ARTIKEL 58

Forbrugerbeskyttelse

Samarbejdet på dette felt rettes mod at gøre forbrugerbeskyttelsesordningerne i Fællesskabet og Libanon forenelige og skal så vidt muligt involvere:

- a) en forøgelse af den indbyrdes forenelighed af forbrugerlovgivningen for at undgå handelshindringer

- b) etablering og udvikling af systemer for gensidig information om farlige levnedsmidler og industriprodukter og sammenkobling af dem (hurtig varsling)
- c) udveksling af information og eksperter
- d) tilrettelæggelse af erhvervsuddannelse og faglig bistand.

ARTIKEL 59

Samarbejde om styrkelse af institutioner og retsstaten

Parterne fremhæver betydningen af retsstaten og institutionernes rette funktion på alle niveauer inden for forvaltningen i almindelighed og lovhåndhævelse og retsvæsenet i særdeleshed. Et uafhængigt og effektivt retsvæsen og veluddannede jurister er af særlig betydning i denne sammenhæng.

ARTIKEL 60

Hvidvaskning af penge

1. Parterne er enige om, at det er nødvendigt at gøre enhver indsats for at samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og ulovlig narkotikakriminalitet i særdeleshed.
2. Samarbejdet på dette område kan omfatte administrativ og faglig bistand til at lægge effektive standarder for bekæmpelse af hvidvaskning af penge og at anvende dem effektivt på linje med de internationale standarder.

ARTIKEL 61

Forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet

1. Parterne vedtager at samarbejde om at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig på følgende områder: menneskehandel, seksuel udnyttelse, korrupsion, forfalskning af finansielle instrumenter, ulovlig handel med forbudte, varemærkeforfalskede eller piratkopierede produkter og ulovlige transaktioner, navnlig i forbindelse med industriaffald og radioaktivt materiale, ulovlig handel med våben og sprængstoffer, computerkriminalitet og stjalne biler.
2. Parterne arbejder nært sammen om at etablere passende mekanismer og standarder.
3. Det faglige og administrative samarbejde på dette område omfatter uddannelse og styrkelse af gennemslagskraften hos de myndigheder og instanser, der har ansvaret for at bekæmpe og forebygge kriminalitet og udforme foranstaltninger hertil.

ARTIKEL 62

Samarbejde om ulovlig narkotika

1. Parterne samarbejder inden for rammerne af deres respektive beføjelser og kompetence om at sikre en afbalanceret og integreret tilgang til narkotika. Narkotikapolitikken og -aktionerne rettes mod at mindske udbuddet af, handelen med og efterspørgslen efter ulovlig narkotika samt mod en mere effektiv kontrol med prækursorer.

2. Parterne skal enes om de nødvendige metoder for samarbejde til at realisere disse mål. Aktio-
nerne skal baseres på principper vedtaget i fællesskab, som baseres på de fem grundlæggende prin-
cipper, der blev stadfæstet af De Forenede Nationers generalforsamling på den særlige samling om
narkotika i 1998 (UNGASS).

3. Samarbejdet mellem parterne kan involvere faglig og administrativ bistand på navnlig føl-
gende områder: udformning af national lovgivning og politik, oprettelse af institutioner og informa-
tionscentre, personaleuddannelse, narkotikarelateret forskning og forebyggelse af omdirigering af
prækursorer til ulovlig fremstilling af narkotika. Parterne kan enes om at inddrage andre områder.

AFSNIT VI

SAMARBEJDE PÅ DET SOCIALE OG KULTURELLE OMRÅDE

KAPITEL 1

DIALOG OG SAMARBEJDE PÅ DET SOCIALE OMRÅDE

ARTIKEL 63

Parterne fastlægger sammen de nødvendige metoder for samarbejdet på de i dette afsnit omhand-
lede områder.

ARTIKEL 64

1. Der indledes en regelmæssig dialog mellem parterne om ethvert emne på det sociale område, der er af interesse for dem.
2. Denne dialog er redskabet til at udforske måder til fremskridt med hensyn til arbejdstagernes bevægelighed, ligebehandling og social integration af libanesiske statsborgere og EF-statsborgere, der er lovligt bosat på værtsstaternes område.
3. Dialogen skal navnlig omfatte alle anliggender med berøring til:
 - a) leve- og arbejdsvilkår for migrantsamfundene
 - b) migrationer
 - c) ulovlig indvandring
 - d) foranstaltninger og programmer, som kan befordre ligebehandling mellem libanesiske statsborgere og EF-statsborgere, det gensidige kendskab til kultur og civilisation, øget tolerance og afskaffelse af diskrimination.

ARTIKEL 65

1. For at befæste samarbejdet mellem parterne på det sociale område vil der blive iværksat foranstaltninger og programmer vedrørende ethvert emne af interesse for dem, herunder:
 - a) forbedring af levevilkårene, særlig i ugunstigt stillede områder, og områder, hvis befolkning er blevet fordrevet

- b) fremme af kvindernes rolle i den økonomiske og sociale udvikling, særlig inden for uddannelse og medierne
 - c) udvikling og styrkelse af de libanesiske programmer for familieplanlægning og beskyttelse af mødre og børn
 - d) forbedring af social- og sygesikringssystemerne
 - e) forbedring af sundhedsplejesystemet, navnlig gennem samarbejde om folkesundhed og sygdomsforebyggelse, sygesikring og lægeuddannelse og forvaltning af sundhedsvæsenet
 - f) gennemførelse og finansiering af udvekslings- og fritidsprogrammer for blandede grupper af unge af europæisk og libanesisk oprindelse, ungdomsarbejdere, repræsentanter for ungdoms- og andre eksperter i ungdomsspørgsmål bosiddende i medlemsstaterne med henblik på at fremme det gensidige kendskab til deres respektive civilisationer og fremme tolerancen.
2. Parterne indleder en dialog om alle aspekter af fælles interesse, særlig om sociale problemer såsom arbejdsløshed, rehabilitering af handicappede, ligestilling mellem mænd og kvinder, arbejdsmarkedsforhold, erhvervsuddannelse, sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen.

ARTIKEL 66

Samarbejdsforanstaltningerne kan gennemføres i koordination med medlemsstaterne og de kompetente internationale organisationer.

KAPITEL 2

SAMARBEJDE OM KULTURELLE ANLIGGENDER,
DE AUDIOVISUELLE MEDIER OG INFORMATION

ARTIKEL 67

1. Parterne er enige om at fremme kultursamarbejdet på områder af gensidig interesse og under gensidig respekt for hinandens kulturer. De etablerer en varig kulturdialog. Samarbejdet befordrer navnlig:

- a) bevarelse og restaurering af den historiske arv og kulturarven (monumenter, lokaliteter, kunstgenstande, sjældne bøger og manuskripter osv.)
- b) udveksling af kunststillinger og kunstnere
- c) uddannelse af kulturarbejdere.

2. Samarbejdet inden for de audiovisuelle medier skal ansøre til samarbejde på områder som co-produktion og uddannelse. Parterne søger at ansøre til libanesisk deltagelse i EF-initiativer i denne sektor.

3. Parterne er enige om, at Fællesskabets og en eller flere af medlemsstaternes eksisterende kulturprogrammer og andre aktiviteter af interesse for begge parter kan udvides til Libanon.

4. Parterne arbejder desuden for at fremme et kultursamarbejde af kommerciel karakter, særlig gennem fælles projekter (produktion, investering og markedsføring), uddannelse og informationsudveksling.
5. Parterne retter ved udarbejdelsen af samarbejdsprojekter og -programmer såvel som fælles aktiviteter særlig opmærksomheden mod de unge, selvudfoldelse, spørgsmål i forbindelse med beskyttelse af kulturarven, udbredelse af kulturprodukter og de skriftlige og audiovisuelle kommunikationsmidler.
6. Samarbejdet gennemføres som omhandlet i artikel 42.

KAPITEL 3

SAMARBEJDE OM HINDRING OG KONTROL AF ULOVLIG INDVANDRING

ARTIKEL 68

1. Parterne er enige om at samarbejde om at hindre og kontrollere ulovlig indvandring. Med henblik herpå:
 - a) accepterer hver af medlemsstaterne at tilbagetage alle egne statsborgere, der opholder sig ulovligt på Libanons område, efter anmodning fra sidstnævnte og uden yderligere formaliteter, så snart de pågældende er blevet positivt identificeret som sådanne

- b) accepterer Libanon at tilbagetage alle egne statsborgere, der opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, efter anmodning fra sidstnævnte og uden yderligere formaliteter, så snart de pågældende er blevet positivt identificeret som sådanne.

Medlemsstaterne og Libanon udstyrer desuden deres statsborgere med de nødvendige identitetspapirer til dette formål.

2. Hvad angår Den Europæiske Unions medlemsstater, gælder forpligtelserne i henhold til denne artikel kun for sådanne personer, som betragtes som statsborgere i Fællesskabet i overensstemmelse med erklæring nr. 2 om statsborgerskab i en medlemsstat, der er knyttet til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

3. Hvad angår Libanon, gælder forpligtelsen i henhold til denne artikel kun for personer, som betragtes som statsborgere i Libanon i overensstemmelse med det libanesiske retssystem og alle de relevante love om statsborgerskab.

ARTIKEL 69

1. Efter denne aftales ikrafttræden forhandler parterne på anmodning af en af dem om og indgår bilaterale aftaler med hinanden med bestemmelser om specifikke forpligtelser til at tilbagetage deres statsborgere. Disse aftaler omfatter også, hvis nogen af parterne skønner det nødvendigt, ordninger for tilbagetagelse af tredjelandes statsborgere. I aftalerne fastlægges de nærmere enkeltheder om, hvilke personkategorier der er omfattet af ordningerne, samt retningslinjerne for deres tilbagetagelse.

2. Libanon vil få passende finansiel og faglig bistand stillet til rådighed til at gennemføre disse aftaler.

ARTIKEL 70

Associeringsrådet undersøger, hvilke andre fælles bestræbelser der kan gøres for at hindre og kontrollere ulovlig indvandring.

AFSNIT VII

FINANSIELT SAMARBEJDE

ARTIKEL 71

1. Med henblik på at bidrage effektivt til virkeliggørelsen af aftalens mål iværksættes der et finansielt samarbejde til fordel for Libanon efter passende retningslinjer og med passende midler.
2. Disse retningslinjer fastlægges efter fælles overenskomst mellem parterne med de mest egnede redskaber fra tidspunktet for aftalens ikrafttræden.
3. Indsatsområderne for dette samarbejde er ud over de i afsnit V og VI i denne aftale omhandlede bl.a. også følgende:
 - a) fremme af reformerne med sigte på en modernisering af økonomien
 - b) genopbygning og opgradering af de økonomiske infrastrukturer
 - c) fremme af private investeringer og jobskabende aktiviteter

- d) afhjælpning af følgerne for den libanesiske økonomi af den gradvise oprettelse af et frihandelsområde, særlig med hensyn til opgradering og omstrukturering af erhvervssektorer, især industrien
- e) ledsageforanstaltninger til politikken i de sociale sektorer, særlig hvad angår socialsikringsreformen.

ARTIKEL 72

Fællesskabet undersøger på basis af fællesskabsinstrumenterne til støtte af strukturtilpasningsprogrammer i Middelhavslandene og i nær koordination med de libanesiske myndigheder og andre bidragsydere, særlig de internationale finansieringsinstitutioner, hvilke midler der vil egne sig til at støtte strukturpolitikken i Libanon med henblik på at genskabe de større finansielle balancer og til at skabe et økonomisk klima, der vil kunne fremskynde væksten under samtidigt hensyn til kravet om at forbedre befolkningens sociale velfærd.

ARTIKEL 73

For at sikre en koordineret tilgang til de ekstraordinære makroøkonomiske og finansielle problemer, der vil kunne følge af den gradvise gennemførelse af aftalens bestemmelser, retter parterne særlig deres opmærksomhed mod udviklingen i samhandelen og de finansielle forbindelser mellem Fællesskabet og Libanon inden for rammerne af den regelmæssige økonomiske dialog, der etableres i henhold til afsnit V.

AFSNIT VIII

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 74

1. Der oprettes et associeringsråd, som træder sammen på ministerplan, når omstændighederne kræver det, efter indkaldelse fra dets formand på de i dets forretningsorden fastsatte betingelser.
2. Det undersøger alle større spørgsmål, som opstår inden for rammerne af aftalen, og alle andre bilaterale eller internationale spørgsmål af gensidig interesse.

ARTIKEL 75

1. Associeringsrådet består af medlemmer af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og medlemmer udpeget af regeringen for Libanon på den anden side.
2. Medlemmerne af Associeringsrådet kan lade sig repræsentere på de betingelser, der fastsættes i forretningsordenen.
3. Associeringsrådet fastsætter selv sin forretningsorden.

4. Formandshvervet i Associeringsrådet udøves på skift af et medlem af Rådet for Den Europæiske Union og et medlem af regeringen for Libanon i overensstemmelse med de bestemmelser, der fastsættes i forretningsordenen.

ARTIKEL 76

1. Associeringsrådet har med henblik på virkeliggørelsen af de i aftalen fastsatte mål beføjelse til at træffe afgørelser i de deri omhandlede tilfælde.
2. Afgørelserne er bindende for parterne, som skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre afgørelserne. Associeringsrådet kan også fremsætte passende henstillinger.
3. Associeringsrådet udfærdiger sine afgørelser og fremsætter sine henstillinger efter fælles overenskomst mellem de to parter.

ARTIKEL 77

1. Der nedsættes et associeringsudvalg, der har til opgave at forvalte aftalen inden for rammerne af de beføjelser, der tillægges det af Associeringsrådet.
2. Associeringsrådet kan uddelegere alle eller nogle af sine beføjelser til Associeringsudvalget.

ARTIKEL 78

1. Associeringsudvalget, der træder sammen på tjenestemandsniveau, består af repræsentanter for medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og for Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og repræsentanter for regeringen for Libanon på den anden side.
2. Associeringsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.
3. I princippet træder Associeringsudvalget sammen på skift i Fællesskabet og i Libanon.

ARTIKEL 79

1. Associeringsudvalget har beføjelse til at træffe afgørelser vedrørende aftalens forvaltning og på de områder, på hvilke Associeringsrådet har uddelegeret sine beføjelser.
2. Associeringsrådet udfærdiger sine afgørelser efter fælles overenskomst mellem parterne. Afgørelserne er bindende for parterne, som skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre afgørelserne.

ARTIKEL 80

Associeringsrådet kan beslutte at nedsætte arbejdsgrupper eller organer, der er nødvendige til aftalens gennemførelse. Det fastlægger opdraget for sådanne arbejdsgrupper eller organer, som sorterer under det.

ARTIKEL 81

Associeringsrådet træffer passende foranstaltninger til at lette samarbejdet og kontakter mellem Europa-Parlamentet og det libanesiske parlament og mellem Fællesskabets Sociale og Økonomiske Udvalg og den tilsvarende instans i Libanon.

ARTIKEL 82

1. Hver af parterne kan indbringe alle tvister vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for Associeringsrådet.
2. Associeringsrådet kan bilægge tvisten ved en afgørelse.
3. Hver af parterne har pligt til at træffe de foranstaltninger, som gennemførelsen af den i stk. 2 nævnte afgørelse indebærer.
4. Er det ikke muligt at bilægge tvisten i overensstemmelse med denne artikels stk. 2, kan hver af parterne meddele den anden part, at den har udpeget en voldgiftsmand; den anden part skal derefter inden to måneder udpege en anden voldgiftsmand. Med henblik på anvendelsen af denne procedure betragtes Fællesskabet og dets medlemsstater som en enkelt part i tvisten.

Associeringsrådet udpeger en tredje voldgiftsmand.

Voldgiftskendelserne afsiges med flertal.

Hver part i tvisten skal tage de nødvendige skridt til at efterkomme voldgiftskendelsen.

ARTIKEL 83

Ingen bestemmelse i denne aftale forhindrer en af parterne i at træffe foranstaltninger, som:

- a) den finder nødvendige for at forhindre udbredelsen af oplysninger, der kan skade dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller forskning, udvikling og produktion, der er nødvendig i forsvarsøjemed, såfremt disse foranstaltninger ikke ændrer konkurrencevilkårene for de varer, der ikke er beregnet til specifikt militære formål
- c) den anser for væsentlige for sin sikkerhed i tilfælde af alvorlige interne forstyrrelser, som påvirker opretholdelsen af lov og orden, krig eller alvorlig international spænding, som udgør en krigstrussel, eller for opfyldelsen af forpligtelser, den har påtaget sig med henblik på bevarelse af fred og international sikkerhed.

ARTIKEL 84

Inden for de områder, der omfattes af denne aftale, og uden at dette berører særlige bestemmelser heri:

- a) må de ordninger, der anvendes af Libanon over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres virksomheder
- b) må de ordninger, der anvendes af Fællesskabet over for Libanon, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem libanesiske statsborgere eller virksomheder.

ARTIKEL 85

Med hensyn til direkte beskatning må ingen bestemmelse i denne aftale have til virkning:

- a) at udvide de fordele, en af parterne indrømmer på det fiskale område, til også at gælde i internationale aftaler eller arrangementer, som denne part er bundet af,
- b) at forhindre en part i at vedtage eller anvende foranstaltninger til at hindre skattesvig eller -unddragelse
- c) at forhindre en part i at udøve sin ret til at anvende de relevante bestemmelser i sin skattelovgivning på skattepligtige, der ikke befinder sig i samme situation med hensyn til bopæl.

ARTIKEL 86

1. Parterne træffer alle fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger for at opfylde deres forpligtelser i henhold til denne aftale. De drager omsorg for, at denne aftales målsætning virkeliggøres.
2. Finder en part, at den anden part har tilsidesat en forpligtelse i henhold til denne aftale, kan den træffe passende foranstaltninger. Den meddeler forud herfor, undtagen i særligt hastende tilfælde, Associeringsrådet alle nødvendige oplysninger for at muliggøre en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.
3. Ved valget af passende foranstaltninger som omhandlet i stk. 2 foretrækkes sådanne, som medfører færrest forstyrrelser i aftalens funktion. Parterne er også enige om, at disse foranstaltninger skal træffes i overensstemmelse med folkeretten og stå i forhold til overtrædelsen.

Disse foranstaltninger meddeles straks Associeringsrådet og vil dér på anmodning af den anden part blive gjort til genstand for konsultationer.

ARTIKEL 87

Bilag 1 og 2 og protokol 1 til 5 udgør en integrerende del af denne aftale.

ARTIKEL 88

I denne aftale forstås ved "parter" på den ene side Fællesskabet eller dets medlemsstater eller Fællesskabet og dets medlemsstater i overensstemmelse med deres respektive beføjelser og på den anden side Libanon.

ARTIKEL 89

1. Denne aftale indgås på ubestemt tid.
2. Hver af parterne kan opsige denne aftale ved notifikation herom til den anden part. Aftalen ophører med at være i kraft seks måneder efter datoen for en sådan notifikation.

ARTIKEL 90

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse, og på de i denne traktat fastsatte betingelser, og på den anden side for Libanons område.

ARTIKEL 91

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og arabisk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed. Den deponeres i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

ARTIKEL 92

1. Denne aftale skal godkendes af parterne i overensstemmelse med deres egne procedurer.
2. Denne aftale træder i kraft den første dag i den anden måned efter det tidspunkt, på hvilket parterne giver hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, der er nævnt i stk. 1.
3. Denne aftale træder fra tidspunktet for sin ikrafttræden i stedet for samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Den Libanesiske Republik samt aftalen mellem Det Europæiske Kul- og Stålfællesskabs medlemsstater og Libanon, undertegnet i Bruxelles den 3. maj 1977.

ARTIKEL 93

Interimsaftale

Såfremt bestemmelserne i visse dele af denne aftale, særlig bestemmelserne vedrørende de frie varebevægelser, i afventning af afslutningen af de procedurer, der er nødvendige for denne aftales ikrafttræden, bringes i anvendelse ved en interimsaftale mellem Fællesskabet og Libanon, er parterne enige om, at udtrykket "datoen for denne aftales ikrafttræden" med henblik på afsnit II og IV og bilag 1 og 2 i denne aftale og protokol 1 til 5 hertil betyder datoen for interimsaftalens ikrafttræden i relation til de forpligtelser, der er indeholdt i disse artikler og protokoller.